

DIRECTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
INAPOIAZĂ

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 150 Lei
Pe 6 luni . . . 75 Lei
Pe 3 luni . . . 40 Lei
Pentru America 2 Dolari
Numărul 3 Lei

Pentru inserate se plătesc 5 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Roma iarăși ne chiamă

— Pregătirile pentru un al doilea pelerinaj român la Cetatea eternă —

Idea unui al doilea pelerinaj al bisericii noastre române unite la Roma jubilară, pelerinaj menit a se face la toamnă, a preocupat comitetul de organizare îndată după terminarea celui dintâiu. Dragostea deosebită ce ni-s'a arătat mai în primăvară pe tot pământul Italiei și cu deosebire la Roma, din partea acelorora, cari sunt atât de aproape de mormântul sfântului Petru, apoi puternicele impresii cu cari s'au întors de acolo toți membri aceluia pelerinaj, făcându-se aici acasă tot atâția apostoli ai ideii de-a merge și alții și cât mai mulți la acest leagăn de sânge și credință al neamului nostru, au făcut ca comitetul să nu stea un singur moment la chibzuri, spre a face pregătirile necesare și pentru acest al doilea drum. Ele sunt acum aproape definitiv terminate, utilizând — după cum reiese din comunicatul de mai jos — în favorul noului pelerinaj toate experiențele câștigate în cel dintâiu, așa că aranjamentul va putea să nu mai lăse de astădată nimic de dorit.

„Roma chiamă” a spus mai deunăzi d. E. Bucuța în articolul său din „Gândirea” — reprodus în parte și de noi —, referind această chiamare la toți creștinii și chiar la popoarele încă neîncreștinate, față de cari biserica ei se simte datoare a le duce lumina Evangheliei Domnului. Dar dacă această chiamare se și face către toți, noi Românii și în deosebi noi Românii uniți avem titluri speciale de-a ne socoti chemați, așa că vorbele dlui Bucuța le putem întregi cu tot dreptul în sensul, ca „Roma ne chiamă”.

Da, Roma ne chiamă și suntem siguri că chiamarea ei nu va fi nici de astădată „glasul celui ce strigă în pustie”.

*

Iată acum și comunicatul comitetului central de organizare:

Iarăși la Roma.

Cedând multelor insistențe, ce ni s'au adresat din toate părțile, și încântați de impresiile neșterse, ce au adus dela Roma primii peregrini, — spre a putea face parte și altora, ca să se înalțe sufletește la vederea atâtor opere minunate, rezultate din credința cea mai vie și din dragostea sfântă, care îmbrățișează pe toți, și pe care o întâlnești la tot pasul prin sfânta cetate, cum și pe clasicul pământ al Italiei — marturia gloriei străbune —, am hotărât să organizăm în partea a doua a lunii Septembrie a. c. o nouă călătorie la Roma, vizitând și alte câteva orașe mai importante.

Și până am stabili definitiv ziua plecării, pendentă de anumite informații dela Roma, cari încă nu ne-au sosit, anunțăm următoarele:

1. Concentrarea tuturor călătorilor va fi

în ziua satorită, probabil 15 Sept. c. în Timișoara unde se va lua masă comună la restaurantul „Coroana” din fața gării „Domnița Ileana”, și unde, cei ce vin mai de vreme, găsec camere de dormit confortabile.

2. Până la Timișoara, respective Jimbolia se va putea călători pe C. F. R. cl. II și III cu reducere de 75 % pe trenurile de persoană și accelerate.

3. Plecarea din Timișoara va fi în aceeași zi la ora 1 p. m. numai cu două categorii de călători de I și a II clasă

4. Taxa pentru peregrini de categoria I va fi de lei 16,000, iar pentru cei de categoria II de Lei 10,000 plus o suprataxă de lei 200, pentru biletele de reducere, insignii, bacșișuri, spese de porto ș. a.

Pentru taxa aceasta călătorii vor beneficia de bilet de tren dela Jimbolia peste Zagreb, Postumia, Triest, Veneția, Florența la Roma, cu oprire de 24 ore la Veneția, 12 în Florența și 5 zile la Roma; apoi excursie cu trenul la Napoli și Vale dei Pompeji, cu vaporetto la Capri și Sorrento și cu tramvaiul la Solfatarra, dela Napoli reîntorcere la Roma și deaci la Ancona. Pe tot parcursul acesta provizia completă. Dela Ancona se va călători cu vaporul la Fiume; alimentația pe vapor și camera de culcare îl privește pe fiecare călător. În drum spre Fiume, doritorii se pot opri o jumătate de zi la Abbazia, spre a lua băi de mare. Dela Fiume călătoria se va continua la Jimbolia.

Tot din banii aceștia se vor plăti taxele de intrare la diferitele muzee, galerii și expoziții. De aceea e de dorit, ca toți peregrini să se conformeze dispozițiilor conducătorilor, să umble în grupe, să fie preciși la ora mesii, căși umblând singuratici nu vor putea beneficia de aceste favoruri.

5. Fiecare călător să aibă asupra sa bilet de identitate spre a se putea legitima la cerere. Biletele de peregrini se vor cumpăra pentru unul fiecare, dar acele vor fi păstrate de conducător, care le va prezenta unde va fi trebuința.

6. Anunțările se vor face la p. Aurel C. Domșa, protopop, Blaj, însemnându-se pe o cartă postală numele și pronumele, ocupațiunea și locuința cu posta ultimă pentru fiecare călător. Băieți sub 15 ani nu se admit. — Deodată se va trimite prin poștă, ori prin asemnări la banca „Patria” Blaj, o anticipație de lei 6200 pentru cei din cl. I și lei 5200 pentru cei din cl. II. Se poate trimite și taxa întregă, pentru că în caz de împiedecare banii se restituie minus cheltuielile făcute. Sumele trimise nu se cvitează, fiecare să-și păstreze recepisa dela poștă, ori bancă. Pentru delăturarea multelor inconveniente, anunțările să se

facă până la 20 Aug. pentru că numai astfel se va putea obține numărul recerut de bilete de tren, de peregrini, se va putea exopera un pașaport cumulativ și se vor comanda din vreme camerele la hotel. Cei ce se anunță mai târziu, se espun la aceea, că vor trebui să-și procure singuri pașaportul, plătind viza legației jugoslave.

7. Fiindcă peregrinii vor fi admiși în audiență la Sf. Sa Papa, damele vor avea să se prezinte în haine negre, încheiate la gât și cu mâneci lungi, pe cap vor purta o cărpă de dantelă de aceeaș culoare; bărbații în costum după anutimp, iar preoții în reverendă. Damele sunt rugate, ca, după putință, să se prezinte la audiență și solemnități în costume naționale, fiind și mai frumoase și atrăgând atenția străinilor asupra minunatelor motive artistice și varietatea ornamentice românești. Pentru a nu răci noaptea în trecerea prin munți, o haină mai groasă se recomandă, încolo bagajele prea mari și prea multe împiedecă circulația ușoară și o face incomodă.

8. De bani sârbești nu va fi lipsă, întrucât trecerea prin Jugoslavia se face fără oprire, iar pentru cumpărări mărunte sunt acceptați și lei și lirele; va trebui însă, ca fiecare călător să se aprovizioneze din timp cu lire italiene, de câtă sumă crede, că are trebuință. Conducătorii pelerinajului nu iau asupra lor îndatorirea de a îngriji de schimbul banilor.

8. Biletele pentru călătoria cu reducere pe C. F. R. precum și alte eventuale informații se vor comunica la timpul său celor interesați.

Blaj, la 22 Iulie 1925.

Comitetul central.

La examenele de bacalaureat au căzut peste 50 la sută. După totalizarea rezultatelor dela cele 42 comisii pentru examenele de bacalaureat, câte au funcționat în întreaga țară, ministerul instrucțiunii a publicat de curând următoarele date oficiale:

„Sau prezentat 3887 candidați, dintre cari 1650 înaintea consiliilor din vechiul regat, 1558 în Transilvania, 354 în Bucovina și 429 în Basarabia. Au reușit în total 1887 candidați, adică 48.5 la sută din numărul celor prezenți și anume: 955 sau 57.8 la sută în vechiul regat, 671 sau 43.1 la sută în Transilvania, 122 sau 34.2 la sută în Bucovina și 145 sau 33.8 la sută în Basarabia.

Cu puțin peste 30 la sută în Basarabia — unde la Tighina bunăoară a reușit din 64 candidați abia unul singur —, și cu mult sub 50 la sută în Ardeal și Bucovina, proiectul celor trecuți la examen se cifrează deci, cu toate cele 57.8 % din vechiul regat, pentru întreaga țară la abia 48.5 la sută, ceea ce incontestabil este o adevărată rușine pentru învățământul nostru secundar. O dare de seamă mai amănunțită a ministerului asupra acestor rezultate, cuprinzând și rapoartele președinților comisiunilor examinatoare, va cerca probabil să ex-

plice și poate chiar să motiveze eșecul suferit, dar oricând va cuprinde această dare de seamă, un lucru e sigur: Cifra de 515 la sută a celor căzuți nu poate fi scoasă din lume.

Și atunci, împreună cu d. *Dr. Ioan Baciu*, care a publicat săptămâna trecută un foarte judicios articol în ziarul „Cuvântul“, ne întrebăm și noi cu tot dreptul: „Ce se urmărește cu aceste examene de bacalaureat? Impiedecarea dela universitate? Foarte bine. Dar atunci de ce crearea atâtor gimnazii și licee noi? Cu atâția profesori nepregătiți și elevi nenorociți! Înțelegeți logica? Licee multe da, bacalaureați, Doamne ferește! Cine-i de vină că 50 la sută dintre elevi nu pot da bacalaureatul: ministerul creator de licee, părinții dornici de înaintare, profesorii nepregătiți sau istoviți, elevii împinși de toți și de toate până la acest examen teribil“.

Va răspunde d. ministru al instrucțiunii la aceste întrebări?

O justă recriminare. Se știe, că legea învățământului primar dispune — afirmative la inspirația directă a șefilor bisericii ortodoxe, ai cărei preoți nu au fost socotiți capabili să propună religia —, că studiul religiei să fie predat din partea învățătorilor, admitându-se, doar ca excepție, că preoții încă să „poată“ face acest lucru.

Urmarea e, că elevilor ortodocși din aceste școli, religia li-o propun dascălii mireni, cari, evident, nu pot face pe apostolii creștinismului și a căror muncă nu poate da, sub acest raport, decât rezultate foarte problematice. Dovadă, că, dela o vreme, copiii dau foarte mult lucru poliției, ajungându-se mai nou, în jurul Timișoarei, până la descoperirea unei adevărate bande de copii, ajunși jertfa spiritului de aventură, cu însemnate furturi și crime la dosar.

Ocupându-se de acest dureros simptom care amenință să ia proporții tot mai îngrijitoare, d. *Nichifor Crainic* scrie la adresa bisericii ortodoxe, (în numărul din Duminică trecută al ziarului „Cuvântul“), următoarele lucruri vrednice de-a fi reținute:

„Ce face biserica de azi pentru copii? „li botează pur și simplu. Și-i cuminecă odată „pe an, când mamele își aduc aminte de altar.

„Atât. Preotul nu se duce în mijlocul lor, nu-i „chiamă la dânsul, nu știe să le fie părinte și „prieten. Dimpotrivă, el e pentru copii o spe- „rietăoară. Și nu rareori un motiv de batjocură. „Am văzut și acest spectacol și, ori cât de „urât ar fi fost, el mi-a dat satisfacția unei „sanctiuni just aplicate. În acești copii cari „batjocoresc pe popă am văzut *osânda meri- „tată, pe care copilăria părăsită o aruncă a- „supra bisericii care a părăsit-o.* Căci în ce „fel se poate evangheliza o societate, dacă „lucrul nu se începe dela acești „muguri de „Dumnezeu“, din care preotul trebuie să crească „flori și fructe dumnezeiești?... Copiii se duc „la cinematograful, la bordel și la maidan — „ca să ajungă în beciul poliției“.

În biserica noastră catehizarea a rămas în grija preoților, singurii chieși să o facă. Și astfel vorbele de mai sus ale dlui Crainic, atât de umilitoare pentru biserica ortodoxă, sunt pentru noi, o nouă dovadă că înțelegem rolul pe care trebuie să-l aibă biserica în viața unui neam, și un nou titlu de-a putea revendica pe seama noastră acest rol, pe care alții — se pare — nu vreau să-l împlinescă, ori nu pot să o facă.

Un nou drum de apostolie.

A dona vizitație canonică din acest an a Preasfințitului Iuliu al Gherlei.

Abia revenit din primul său drum apostolic, Preasfințitul Gherlei anunță credincioșilor săi din peste 30 parohii și filii osteneala unei noi vizitații arhieresti, în cursul căreia, timp de peste două săptămâni, se va depune iarăși o muncă din cele mai folositoare sfintei noastre biserici.

Iată cum anunță Preasfinția Sa această vizitație prin organul oficial al eparhiei sale:

Ascultând glasul marelui Apostol al neamurilor: „Tu priveghează întru toate, plinește lucrul Evanghelistului, slujba ta o fă deplin“ (II Tim. 4, 5), urmez cu drag plinirea acestei porunci, ducând, cu ajutorul Domnului, mai departe șirul vizitațiilor, așa precum urmează:

- 23 August Cuceu—Poptelec.
- 24 „ Firmiș—Mirșid.
- 25 „ Gârceiu—Doba mare — Doba mică—Dobrin.
- 26 „ Domnin—Bârșă.
- 27 „ Someșodorheiu—Șoimuș.

- 28 „ Cioara—Nadișul român.
- 29 „ Noțig—Inău.
- 30 „ Săplac—Benefalău.
- 31 „ Biusa—Horouat—Ticău.
- 1 Sept. Șilimeghiu—Arduzel.
- 2 „ Chelița—Cheud.
- 3 „ Năpradea—Traniș—Vădurele.
- 4 „ Guruslău—Hușia.
- 5 „ Roua—Turbuța.
- 6 „ Ciocman.
- 7-8 „ Sfânta mănăstire a Moiseiului

„Propovăduiește cuvântul“ (I Tim. 4, 2) ne strigă Apostolul, mie în primul rând și vouă asemenea. — Veniți la împreună lucrare, Venerați Frați, pregătind sufletele pentru primirea cuvântului, și cerșind darul preamilstivului Dumnezeu peste slabele noastre străduite.

La marele praznic al Nașterii Maicii Domnului o să revăd cu drag pe cucernicii și cinstitii maramureșeni la sfânta mănăstire a Moiseiului.

Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi cu toți. Amin.

Aplicarea legii repausului dominical a dat, dupăcum aflăm, roadele cele mai bune. Dispozițiile ei referitoare la închiderea crâșmelor au făcut, chiar dela început, ca bisericile să fie mai bine cercetate, o direcție în care, dacă preoțimea va ști — cum nu ne îndoi — să exploateze cuminte noua situație, se va putea lucra deacum cu rezultate deosebit de frumoase.

Firește domni crâșmari, cari de comun Duminică făceau cele mai bune afaceri, nu prea se pot împăca cu noul aranjament, căutând, fel și formă, o eludare a legii, și lucrând chiar pozitiv pentru modificarea ei, dar d. Chirculescu, ministrul muncii, a declarat, că nimic n'are să se schimbe în favorul crâșmarilor. Iar, dacă se vor face multe încercări de eludare, prin afișarea firmelor de „bodega“ ș. a. se va ajunge pate chiar și la o închidere completă și a acestora.

Cețiți și răspândiți:
□ „UNIREA!“ □

□ □ Folța „Unirii“ □ □

Dintr'un memoriu.

Adresat din partea cetățenilor Blajului pentru noul județ al Târnavelor.*)

... Orașul Blaj, situat la îmbinarea Târnavelor, în inima Transilvaniei, prin întreg trecutul său este destinat să aibă un rol important în viața poporului românesc din aceste părți. De două sute de ani istoria poporului românesc din Ardeal și a primit toate nădejdele, toate îndrumările, din acest cuib de cultură și de aspirații naționale. Atunci, când Românii din Ardeal și chiar din vechile principate dunărene, erau copleșiți de nenorocul unei sorți maștere, Blajul aprinde făclia noilor orientări și, prin școlile lui, prin martirii lui, prin sacrificiile fără număr, prin ideea latinității, afișată de marii bărbați ai renașterii noastre, dă întreg neamului românesc impulsul mântuitor. Un merit acesta, de care scumpa

*) Memoriul acesta, menit a ridica Blajul la rangul de capitală de județ, probabil nu va avea, din motive pe cari nu le mai căutăm, rezultatul dorit. Totuși credem a face ideii bun serviciu, publicând aici părțile lui mai însemnate, cari mai curând, ori mai târziu, tot vor trebui să înduplece pe oamenii stăpânirii să ne facă dreptate.

noastră Țară întregită, va trebui și va ține de sigur seamă.

Marii bărbați de stat sunt deci în rolul lor atunci, când germenilor de viață națională, legați de anumite localități și centre firești, de altarele de închinare ale întregului popor, le dau putința desvoltării în cea mai largă măsură, spre a neamului și a țării înaintare.

Prin urmare, Blajul, prin nizuințele cari s'au afișat aici în cursul secolilor, prin faptele mărețe cari au făcut din Câmpia Libertății o biserică a tuturor Românilor și prin energiile cari nu pier, e merit de soartă să aibă, și în viitor, o chiamare importantă în viața românismului și, în special, în ținutul mai restrâns al Târnavelor, pe cari le dominează, nu numai din punct de vedere cultural, ci și din punct de vedere al economiei și al industriei naționale.

Târnavele au o populație destul de amestecată din punct de vedere etnografic. Săcuii și Sașii își discută și azi privilegiile și prerogativele lor învechite cu populația românească desrobită. Ori, Blajul, care și pe timpul dominației ungurești, a putut să româneze comune întregi locuite de străini, cari astăzi nu mai cunosc decât graiul dușmănit al smeriților robi de altădată, și să le ataseze aspirațiilor noastre, este par'că de pronia cerească destinat, să echilibreze și să ridice la preponderanță elementul românesc în inima Transilvaniei.

Dar și din punct de vedere curat economic, Blajul este un centru natural de mare importanță, care s'a impus și pe vremea dominațiilor streine.

Situația sa la împreunarea alor două râuri, fac din Blaj un deuseu firesc al atâtor văi și țărini foarte roditoare. Văile Târnavelor curg, cu toate produsele lor economice și cu toate interesele lor, în direcția Blajului. Târgul de cereale de aici a fost vestit totdeauna în Ardeal, și este și astăzi. Singur Ludoșul de Murș a putut să-i fie, în aceasta privință, un emul. Munții Apuseni cu Moții lor, lipsiți de roade agricole, mai mult din piața Blajului s'au hrănit și se hrănesc. Tot așa Munții Săcuilor, până la izvoarele Târnavelor, ale Murășului și ale Oltului. Carăle moștești și săcuiesti stăruie și azi, foarte numeroase, în fiecare zi de târg săptămânal, în piața Blajului. Ele se întore totdeauna încărcate de grâu și de porumb de pe Secaș și de pe Târnavă...

Blajul și sub raport industrial are cel mai frumos viitor. El se găsește încunjurat de foarte bogate terene cu gaz metan, cari îi asigură o înfloritoare viață de fabrici și de uzine. Se găsește gaz metan la 3 kilometri, iar la 13 kilometri, cantitățile de gaz, verificate de cercetările specialiștilor, prevăd o întrecere cu bogatele fântâni dela Șaroș...

În vecinătatea Blajului se găsesc dealuri

BISERICESTI.

„Curierul creștin“ dela Gherla anunță, că sf. Măria mare (15 August) se va ține și anul acesta *pelegrinajul obișnuit la sf. mânăstire dela Nicula*, unde serviciul religios îl face atunci însuși Preasfințitul episcop al Ardealului.

În 12 Iulie c. s'a făcut la Roma, cu solemnitatea obișnuită, *beatificarea Venerabilului Petru I. Eymard* (1811—1868), apostolul celei euharistii, și inițiatorul mișcărilor moderne din jurul acestui preasfânt sacrament al altarului. Lui se datorește și societatea precursorilor, care numără mulți membri și preoți bisericii noastre.

Gazetele anunță, că proiectul întocmit de ministerul cultelor cu privire la *noul regim confesiunilor minoritare* a suferit multe modificări în urma întimpinărilor primite din partea organizațiilor bisericești din noile teritorii. Se spune anume, că ministerul luând act de toate doleanțele exprimate ar fi dispus redactarea articolelor vizate, potrivit cu observațiile li-s'au adus.

Legea urmează a fi adusă în discuția parlamentului îndată la începutul noii sesiuni, când sperăm să putem cunoaște și noi pozițiile acestui proiect deosebit de important pentru viața bisericii noastre.

Pentru eparhia Gherlei, *comemorarea noului conciliu dela Nicea* s'a preseris pe data de 11 Octombrie c., când se va citi în toate bisericile scrisoarea pastorală dată în această episcopie, arătându-se rolul Papei în celebrarea aceluia conciliu. Deodată se vor face rugăciuni pentru intențiunea sf. Părinte, ca toate sufletele creștine despărțite de biserică revină cât mai curând în sinul comunității unităratei biserici a Domnului.

În legătură cu conflictul ce s'a ivit între guvernul cehoslovac pe chestia sârboririi ereticului Ioan Huss, presa din capitală a pus de nou pe tapet *tratatul pentru concordat*, în jurul căruia se spune că s'ar fi

făcut, ori ar fi pe cale să se facă, un front comun al tuturor puterilor Micii Entente.

Nu știm încă ce este adevărat din toată această poveste, dar împăcarea politică a Croaților catolici cu Sârbii, e vorba să creze în timpul cel mai scurt un aranjament definitiv și în ce privește concordatul iugoslav.

Reuniunea noastră arhidiecezană de misiuni a ținut mai nou *misiuni populare* în Deag, unde a predicat p. Dr. Ioan Bălan și în Cisteiu, sub conducerea p. Dr. Ioan Coltor. Ambele s'au ținut în zilele de 18—21 Iulie, zile de adevărat praznic pentru credincioșii din aceste parohii.

Din cel mai nou număr al revistei „Europa Orientale“ reținem următoarele *date autentice asupra catolicismului bulgar*:

Bulgaria are 2 episcopate catolice, unul pentru partea sudică a țării cu reședința în Sofia, și al doilea pentru partea de Nord, cu reședința la Rusciak. Episcopia de Sud e guvernată de passionistul Damian Theelen, având 21.231 credincioși, dispunând cu totul de 22 biserici. Afară de acestea mai sunt capele în diferitele case ale ordinilor și congregațiilor religioase, cu 48 membri bărbați și 132 femei, cari fac bune servicii în câteva spitale și orfelinate. Eparhia mai are 10 școli primare, 8 progimnazii și 4 gimnazii, cu un număr de 3700 elevi. A doua eparhie are un număr de 18.000 credincioși, cu 16 biserici și 20 preoți. Cam 1200 elevi cercetează 2 progimnazii și 2 gimnazii. — Afară de acești catolici latini, mai sunt în Bulgaria și vre-o 4000 catolici de rital orientat (siav), cu 9 biserici, 8 capele, 5 școli primare și 27 călugări și călugărițe.

Sf. Părinte al Romei a primit săptămâna trecută un impunător pelegrinaj bulgar, dovadă, că deși puțini la număr, catolicii Bulgariei țin și pot să-și manifeste credința cu tărie.

În chestia *alegerii noului patriarh ecumenic dela Constantinopol* s'a confirmat știrea despre alegerea mitropolitului Vasile al Niceei, care are o vârstă de 70 ani. Alegerea s'a făcut cu unanimitate și fiindcă noul patriarh are și asentimentul guvernului otoman, se spune, că conflictul greco-turc, ivit pe această chestiune, poate fi socotit definitiv aplanat.

s'a desfășurat în jurul Blajului, chiar sub dominațiunea ungurească! Deci, perspectivele în această privință, în statul care azi este al nostru, sunt dintre celea mai favorabile. Nu îndar a fost socotit Blajul de unguri „cuib de viespi, bun de dat în aer cu dinamită“ și „centru al tuturor mișcărilor și aspirațiilor daco-române“!

În afară însă de acestea considerații de ordin național superior, Blajul prin situațiunea sa geografică, este în măsură să corăspundă și *sub raport pur administrativ* tuturor exigențelor de comunicație. Și celea mai depărtate comune și orașe, din plănuitul județ al Târnavelor, au acces ușor și rapid spre Blaj, din toate direcțiunile. Drumurile sunt bune și practicabile, așa încât suprafața întregului viitor județ este o regiune compactă, ușor de administrat din toate punctele de vedere. Plasele se vor putea rotunji în chip fericit și economic; ele vor avea celea mai firești și mai avantajoase căi de comunicație ale populației cu centrul. Liniile ferate existente, de pe Târnavă mare și mică, concurg în mare măsură la încopcierea Blajului cu suprafața viitorului său județ...

Cereți pretutindeni: „UNIREA“.

Știri mărunte.

Pentru restanțieri.

Incheindu-se întâia jumătate de an și având încă foarte mulți abonați cari n'au achitat abonamentul pe anul în curs — ba mai avem și de cei cu restanțe pe anii trecuți —, rugăm stăruitor pe toți restanțierii noștri, să binevoiască a ne plăti datoria cât mai fără întârziere, pentru ca și noi să putem satisface îndatoririlor grele, pe cari le avem.

RED. ȘI ADM. „UNIRII“.

Personale. Terminându-și cura dela Băile Herculane, I. Preasfinția Sa p. Dr. mitropolit VASILE s'a întors azi dimineața, cu acceleratul de Arad, la reședință.

— P. Ven. Ordinariat de Gherla a numit pe p. Dr. Isidor Falup de adm. local la Jimbor, pe p. Dr. Victor Mesaroș de administrator la Vănești, iar pe p. Dr. Vasile Bota în aceeași calitate la Capnic.

Expoziția Basarabiei. La 15 August c. se va deschide la Chișinău, pentru un timp de cel puțin două luni, un mare târg de mostre, la care vor participa peste 100 expozanți din țară și străinătate. Pentru covârșitoarea ei importanță, anunțăm de pe acum, că paviloanele acestei expoziții internaționale, vor avea secția de agricultură, de viticultură, de zootehnie, de silvicultură, apicultură, sericultură, vânătoare, de industrie casnică, de etnografie, de tehnică și de industrie. Fiecare secție are în fruntea sa câte un specialist, iar ca președinte al întregii expoziții figurează, în calitate de comisar guvernial, d. Dr. Agricolă Cardaș, directorul general al reformei agrare din Basarabia. — În legătură mai amintim, că în timpul expoziției se vor ținea la Chișinău mai multe congrese deosebit de importante.

Locale. Duminica viitoare, a opta după Rusaliu, va predica în catedrală p. Dr. Gregoriu Pădurean, profesor la liceul nostru de băieți.

— Săptămâna trecută Blajul nostru a găzduit două serii de *escursionisti*, cari au venit să ne vadă: Un grup de vre-o 40 elevi ai liceului din Râmnic-Vâlcea, cari au dat și un festival artistic, și o societate mai mare de institutori și institutoare din județul Durostor (Cadrilater). Ambele grupuri, foarte mulțumite de primirea ce li-s'a făcut, au rămas deplin satisfăcute de cele văzute și experiate la noi.

— Cu bucurie constatăm, că vara acestui an ne-a adus o *întreagă serie de case noi*, cari vor ușura de sigur foarte mult mizeria de cvartire resimțită atât de mult în timpul din urmă.

Câți deputați vor fi în Ardeal. După noua lege electorală, al cărei proiect s'a depus în Senat, numărul deputaților din toată țara este 367. Din aceștia Ardealul și Banatul la un loc aleg 120 deputați, cari se împart după județe în chipul următor: Aiba de jos 5, Aradul 9, Bihorul 10, Bistrița-Năsăud 3, Brașovul 3, Caraș-Severin 11, Ciucul 3, Cojocna 6, Făgărașul 3, Hunedoara 9, Maramureșul 4, Mureș-Turda 5, Sălajul 5, Satu-Mare 7, Sibiuul 5, Solnoc-Dobâca 6, Târnavă-Mare 4, Târnavă-Mică 5, Timiș-Torontal 10, Trei-Scaune 3, și Turda-Arieșul 4 deputați. — Numărul deputaților aleși în Ardeal și Banat face prin urmare aproape una a treia parte din totalul deputaților țării.

Noul regim al cerealelor. Un consiliu de ministri ținut de curând a fixat pentru nouă recoltă următorul regim: Fabricația și comerțul pâinei sunt libere. Pentru export se va percepe Lei 25,000 la vagonul de făină și 30,000 Lei la vagonul de grâu. Primăriile orașelor vor

ate în alabastru, în piatră pentru clădiri și pant pentru fabrici de ceramică și teracotă. Început în această privință a făcut societatea „Patria“ din Blaj, înregistrând succese considerabile cu fabricatele sale de olărie. Să amintim, că Blajul este abia la 26 kilometri de Copșa mică, unde vor fi așezate maruzine metalurgice ale statului.

Ridicarea Blajului ca centru de județ se pune însă, în chip nelămurit, și sub raport administrativ. Nu este, credem, în interesul neamului nostru, a națiunii alcătuitoare de stat, să fie întărite centrele ungurești și sărăci, în dauna arterelor noastre de viață națională. Minoritățile noastre trebuiesc aduse în concordanță cu drepturile imprescriptibile ale cetățenilor statului nostru, obișnuindu-le să ne respecte și să-și lege nădejde numai de țara noastră. Prin urmare, ca un contract al centrelor minoritare, trebuie să înălțăm standardele noastre. Or Blajul, a fost și în trecut oraș curat românesc în Ardeal, și ca oraș și ca populațiune.

Blajul a știut și în trecut să-și împlinescă rolul său sub raportul de mai sus. Comunele noastre curat ungurești din jur, ca Sâncelul, Crăciunul, Ciufudul, Micăsasa, Tiurul, și altele, s'au românizat complet; azi numai bisericii rămân și nume de familie cu sunet unguresc, și arată procesul lent în favorul nostru, care

fixa prețurile diferitelor calități de făină și de pâine pe baza prețurilor normale locale ale grâului, rezultate în urma fixării taxelor de export. În orice caz însă prețurile nu pot depăși următoarele prețuri maximale: 10 Lei kgr. de făină neagră; 13.50 Lei kgr. de făină albă mijlocie și 17 Lei kgr. de făină albă superioară. Toate aceste prețuri se socotesc loco moara.

Mulțumită publică. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: »In numele reprezentanței parohiale din Răvășel, aduc prin aceasta cele mai sincere mulțumite bunilor noștri credincioși din America, *Valeriu Băila* și soția sa *Eva Pirdu*, care ne-a donat frumoasa sumă de 15,000 Lei, prețul unui clopot de 84 kgr. — Dumnezeu să le răsplătească însutit. — *Gheorghe Spineanu*, paroh român unit.

† **Păr. Dr. Iuliu Șimon**, protopop onorar și paroh în Iclodul mare (eparhia Gherlei, cunoscutul autor al unui tratat din dreptul canonic, s'a stins la 30 Iunie c. în anul 66 al vieții și 40 al preoției sale. — Odihnească în pace!

Aviz școlar. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: »Elevii cari au terminat cu succes clasa patra a liceului de băieți din Blaj și nu doresc să mai continue liceul, ci vreau să urmeze o școală de specialitate (comercială, silvică, industrială), sau să îmbrățișeze vreo carieră practică, sunt invitați să-și înainteze în acest sens o petiție către direcțiunea liceului pentru a li se elibera certificatul de absolvire a cursului inferior de liceu. Acest certificat nu se eliberează acelor elevi cari doresc să urmeze liceul și pe mai departe. — *Direcțiunea*.

Cărți & Reviste.

N. PORA: *Intr'o noapte pe Bărăgan.* Nuvele. Ed. II. („Cartea Românească”). București. 1925. Prețul Lei 40.

I. SIMIONESCU: Orașe din România. Cu 62 figuri. Editura „Cartea Românească”. București 1925. Prețul 80 Lei.

Publicate întâiu ca foiletoane în ziarul „Viitorul”, cele 72 capitole ale acestui volum, foarte bine îngrijit, sunt o adevărată comoară pentru oricine. Ele ne prezintă — într'o formă deosebit de atrăgătoare, cum, afară de d. Simionescu, puțini Români ar putea să ni-o dea — tot atâtea orașe din cuprinsul României mari, cu tot ce poate să intereseze pe un călător, care nu poate să se oprească nicăeri vreme mai lungă. Strângerea lor în volumul de aproape 300 pagini, împodobit cu multe ilustrații, s'a făcut mai ales pentru conducătorii excursiilor școlare, cari i-au cerut-o, cărora în adevăr le poate servi drept o călăuză din cele mai bune. Ordinea, în care ni-se înfățișează icoanele orașelor, este cea alfabetică și trebuie să amintim cu multă satisfacție, că 31 din ele privesc orașe ardeleni, aproape toate centrele noastre mai de seamă.

Dr. M. ROSKA: *Un vechiu cimitir românesc în fostul sat Vărarea* (jud. Bistrița-Năsăud). Cluj. 1924.

Harnicul și priceputul arheolog Martin Roska, membru al Comisiunii monumentelor istorice (secția pentru Transilvania), ne dă în aceasta carte o amănunțită dare de seamă asupra rezultatelor săpăturilor întreprinse în anii 1921 și 1922 în cimitirul fostei comune Vărarea, din apropierea comunei Nepos de astăzi. O întreagă serie de ilustrații orientează foarte bine și pe omul laic asupra importanței acestor săpături, menite a apropia prezentul de trecutul puțin cunoscut al străbunilor noștri.

IL. I. ILIESCU: *Procedura penală practică pentru ofițerii de poliție judecătorească.* Ed. „Cartea Românească”. București. 1924. Prețul Lei 50.

LUCIAN BLAGA: *Fenomenul originar.* „Cartea Vremii” (Edit. Fund. Principele Carol) Nr. 4. București. 1925. Prețul 10 Lei.

Indrăgît de studiul curentelor filosofice la ordinea zilei, autorul ne dă în această broșură „biografia” unei metode inaugurate de Goethe și reprezentate prin oameni ca Schelling, Strindberg, Nietzsche, Chamberlain, Spengler și alții, cari abandonând terenul științelor exacte, ale căror cadre matematice nu puteau să le supoarte, au ajuns — firește — pe temeiul revelațiunii creștine

— la stabilirea adevărului, că marea identitate între realitate și logica cerută cu atâta stăruință de oamenii științei exacte este un simplu deziderat. Felul acesta de a vedea, care, după însași mărturisirea aderenților lui, n'a dus decât la simboluri ale realității, nu este, evident, ultimul stadiu în evoluția metoadelor naturale de a cerceta tainele naturii ce ne încunjoară. Contrar părerii autorului, care afirmă că „la mai mult decât simple simboluri ale realității nu putem ajunge prin nici o metodă”, credem deci, că probabil chiar această metodă, ea însași viață (de aici posibilitatea de-a vorbi despre o „biografie” a ei), va ajunge cu timpul la rezultate perfect identice cu acelea, pe cari ni le ofere lumina supranaturală a credinței din concepția revelată a creștinismului.

CORNEL LAZĂR: Cântări naționale și alte diverse cântece („Biblioteca Sămănătorul” Nr. 40—1). Ediția VIII. Arad. 1925. Prețul 30 Lei.

Cuprinzând 318 cântece, doine, romanțe ș. a., colecția aceasta a dlui C. Lazăr, directorul tipografiei diecezane din Arad, este o publicație din cele mai folosite, răspândind în cele mai largi cercuri textele autentice ale cântărilor noastre românești, între cari atâtea cari n'au văzut decât aici lumina tiparului. Faptul acesta, precum și prețul foarte scăzut pentru un volum de aproape 400 pagini, va face — credem — ca și aceasta a opta ediție să se desfășoare în timp foarte scurt.

M. RENAUD: *Familia Buzescu.* O poveste pentru copii. Editura „Cartea Românească”. București 1925. Prețul Lei 20.

L'EUROPA ORIENTALE. An V. Nr. 6 (30 Iunie). Revista lunară. Roma. Prețul 3 lire.

Din cuprinsul bogat și interesant al acestui număr reținem următoarele: Tichon și patriarhatul rusesc (A. Palmieri). Un preot romantic cehoslovac K. H. Macha (G. Mayer). Cea mai nouă producție literară alui M. Begovic (G. Marcocchia). Revista politică. Recenzii.

LUMINA CREȘTINULUI. An. XI Nr. 7 (Iulie). Revista catolică lunară. Iași. Abonamentul 60 Lei pe an.

În fruntea numărului se publică epistola pastorală a Monseniorului Cisar, arhiepiscopul dela București, referitoare la noul episcop de Iași. Urmează apoi articole de interes public (ca: Lupta împotriva blestemului și sudălmilor. Sf. Ioan Vianney) și o bogată cronică bisericăască.

Telefonul „Unirii.”

B. Lemnin. Vă mulțumim din tot sufletul pentru urările de bine, cari ne dau noui puteri la munca destul de oboșitoare, pe care o depunem cu drag în folosul bisericii noastre.

M. Sibiu. Am văzut și noi turburarea fraților dela „Revista teologică” pe tema, că dintre 19 biserici ai statului pentru studii teologice, 7 sunt uniți, și numai restul de 12 ortodocși. Dar spuneți-le, Vă rugăm, că se amăresc fără motiv, și asta poate să le strice. Biserica ortodoxă are, cum știe toată lumea, două facultăți universitare în țară, în vreme ce biserica noastră nu poate asigura acum clericilor cultura teologică mai înaltă decât în străinătate. La cei 12 bursieri ortodocși să se mai adaugă deci toți studenții teologi dela București și Cernăuți, și pe urmă să se facă proporția între ei și cei 7 bursieri ai bisericii noastre. — Procentele vor ieși atunci puțin altfel și frații se vor putea convinge de nou, că statul român... nu ne favorizează, chiar de loc, în detrimentul ortodoxiei.

„Țara Noastră”. Cluj. Văzând, că atitudinea noastră tulbură mereu digestia „ilustrului” personaj, care s'a angajat să facă, aproape săptămânal, legătura telefonică între revista Dv. și această gazetă, pentru a-l liniști definitiv vom da în numărul viitor răspunsul cerut directorului nostru privitor la întrebările-ultime, pe cari ni-le pune, căutând a lămurii, odată pentru totdeauna, și alte chestii în legătură cu Sfinția Sa. Se va vedea

Preoțime!

Nou apărut!

Invățători!

Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată carte de rugăciuni

„CĂRAREA FERICIRII”

de preotul G. Mânzat, care conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni acomodată pentru orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581—1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

In hârtie fină broșată . . . Lei 60.—

> carton tare > 75.—

> pânză fină cu cruce aurită > 130.—

> piele lux, pe hârtie velină

ptu dame > 280.—

Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 75 lei.

De vânzare la Librăria Alexandru Anca Cluj.

Preoți! Cereți „Predici la Morți” de Prot. I. Marga. Prețul 45 lei.

1—? (67)

atunci, ce înseamnă a lucra în interesul bisericii înseamnă a te face de răs cu atitudinea Donquichotului cari n'au nici măcar scuza faimosului ajutor primit de cutare Sancho Pansa. — Să aveți deci, Vă rugăm, o bună răbdare!

D. Teaca. Mulțumind pentru bunăvoința și ajutorul jînului dovedit cu încassarea abonamentelor restanțelor întreg protopopiatul, Vă avizăm că suma de 2850 am primit-o.

T. Bazna. Mulțumim pentru cele trimise. Lucrurile similare avem și din alte părți, așa că vom putea să utilizăm în curând în deplină cunoștință de cauză.

S. Răvășel. Lucruri de acestea, cari servesc movarea spiritului de jertfă între fii bisericii noastre le publicăm bucuros fără nici o taxă.

M. Clopodia. Abonamentul pe anul curent achitat având chiar și un bon de 40 Lei pentru anul viitor.

M. Mireșul mare. Am primit 90 Lei. Achităm la finea anului curent.

C. Vașad. Restanță nu aveți. Abonamentul achitat până la 31. XII 1925.

B. Orașul nou. Chităm primirea sumei de 60

VASILE HOZ

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 23—52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale etc.**, precum și o dăjdie bisericești: **Yestminte și Prapori** din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va comanda vinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Buzdughină & Hoz

Intreprindere românească

SIBIU

TURNĂTORIE DE FONTĂ ȘI METAL
ATELIER MEHANIC
MAȘINI DE TREERAT
MORI, MOTOARE, CAZANE.

TURNĂTORIE DE CIPOTE din cel mai bun material, cu garantarea cuvenită și prețurile cele mai solide.

(33) 14—?

☐ CUMPĂRĂM aramă veche, în orice cantitate, precum și tuci vechi de mașini.

Cazane de fier rachiou se găsesc la

Frații Paulini — Aiud

Se mai fabrică acolo și Stropitoare de vii

☐ ☐ Cazane ☐ ☐ pentru rufe, var, tăbăcar, vopsitor ș. a.

: Prețurile cele mai ieftine!

(35) 3—10